

DECIZIE

22 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de către Haitu Carolina, reprezentată de avocatul Sanduleac Diana,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Haitu Carolina împotriva lui Haitu Mihail cu privire la intrarea și ieșirea din țară pentru stabilirea domiciliului fără acordul tatălui,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 iulie 2021, s-a admis apelul declarat de Haitu Mihail, s-a casat hotărârea Judecătoria Orhei, sediul Șoldănești din 28 mai 2020, și s-a emis o încheiere prin care s-a scos de pe rol cererea de chemare în judecată depusă de Haitu Carolina,

c o n s t a t ă :

La 20 august 2019, Haitu Carolina a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Haitu Mihail cu privire la intrarea și ieșirea din țară pentru stabilirea domiciliului fără acordul tatălui.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că a încheiat căsătoria cu Haitu Mihail la 12 aprilie 2011, iar la XXX XXX, s-a născut copilul XXX.

Ulterior, la 10 octombrie 2013, căsătoria a fost desfăcută.

Prin hotărârea Judecătoria Bălți din 26 noiembrie 2014, domiciliul copilului minor a fost stabilit cu mama, fiind dispusă de asemenea și încasarea pensiei pentru întreținere.

Reclamanta a specificat că locuiește împreună cu copilul minor în Federația Rusă, unde de fapt locuiește și pârâtul, care refuză benevol să semneze o declarație autenticată notarial care să permită copilului ieșirea din țară pentru a domicilia în străinătate.

Haitu Carolina a solicitat să fie dispusă ieșirea din țară și stabilirea domiciliului în străinătate a copilului minor, XXX XXX, fără acordul tatălui și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoria Orhei, sediul Șoldănești din 28 mai 2020, acțiunea depusă de Haitu Carolina a fost admisă integral.

S-a permis ieșirea din țară a copilului XXX XXX și plecarea pentru domiciliere în străinătate împreună cu mama sa Haitu Carolina, fără acordul tatălui biologic Haitu Mihail.

S-a încasat de la Haitu Mihail în beneficiul Haitu Carolina suma de 4100 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Nefiind de acord cu hotărârea prime instanțe, Haitu Mihail prin intermediul avocatului Coșneanu Svetlana la 29 iunie 2020 a declarat apel, solicitând casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingerea acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 iulie 2021, s-a admis apelul declarat de Haitu Mihail prin intermediul avocatului Coșneanu Svetlana.

S-a casat hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești din 28 mai 2020, și s-a emis o încheiere prin care s-a scos de pe rol cererea de chemare în judecată depusă de Haitu Carolina către Haitu Mihail privind intrarea și ieșirea din țară pentru stabilirea domiciliului fără acordul tatălui, ca depusă în judecată de o persoană neîmputernicită.

La 22 octombrie 2021, Haitu Carolina, reprezentată de avocatul Sanduleac Diana a declarat recurs împotriva Curții de Apel Chișinău din 01 iulie 2021 a solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești din 28 mai 2020.

În motivare, a invocat că decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată.

Cererea de chemare în judecată a fost scoasă de pe rol ilegal. Instanța de apel nu a luat în considerație că prin emisă se încalcă drepturile unui copil minor.

Cererea de chemare în judecată a fost semnată și depusă în instanța de judecată de către avocatul Sanduleac Carolina în temeiul mandatului avocațial nr.1422530 din 22 iulie 2019, mandat care a fost eliberat și întocmit după prevederile hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și a avocatului stagiar nr.158 din 28 februarie 2013.

Astfel, instanța de apel, eronat a apreciat circumstanțele acțiunii și a prevederilor legale, reiterând că acțiunea a fost depusă de o persoană neîmputernicită.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 01 iulie 2021.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recurentul a invocat că copia deciziei motivate a instanței de apel, a recepționat-o la 23 septembrie 2021, prin intermediul poștei electronice.

Cererea de recurs a fost declarată la 22 octombrie 2021, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 15 decembrie 2021 recursul declarat de Haitu Carolina, reprezentată de avocatul Sanduleac Diana a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 441 și art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul

recursului, verificând în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Conform art. 444 Cod de procedură civilă, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând argumentele invocate în cererea de recurs pe baza materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs

Analizând materialele dosarului, instanța de recurs reține următoarele:

La 20 august 2019, Haitu Carolina a depus în instanța de judecată cerere de chemare în judecată împotriva lui Haitu Mihail cu privire la intrarea și ieșirea din țară pentru stabilirea domiciliului fără acordul tatălui, care a semnată de către avocatul Sanduleac Diana în temeiul mandatului avocațial nr.1422530 din 22 iulie 2019.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești din 28 mai 2020, acțiunea depusă de Haitu Carolina a fost admisă integral.

Nefiind de acord cu hotărârea prime instanțe, Haitu Mihail prin intermediul avocatului Coșneanu Svetlana la 29 iunie 2020 a declarat apel.

Instanța de apel verificând circumstanțele și raporturile juridice a cauzei, a casat hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești din 28 mai 2020, și s-a emis o încheiere prin care s-a scos de pe rol cererea de chemare în judecată deoarece a fost depusă de o persoană neîmputernicită.

Colegiul conchide că, soluția instanței de apel este una greșită, or, analizând actele dosarului în raport cu motivele recursului se constată o altă situație de fapt, decât cea stabilită de instanța de apel.

În corespundere cu art.75 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în procesul civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

Potrivit art. 80 alin. (7) din Codul de procedură civilă, împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

Conform art. 60 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură nr.1260 din 19 iulie 2002, împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidență.

Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.

Conform pct. 6 a Hotărârii Guvernului nr. 158 din 28 februarie 2013 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și a avocatului stagiar, formularul mandatului avocatului conține următoarele elemente obligatorii:

- 1) pe recto se inserează:
  - a) numărul și seria;
  - b) denumirea biroului asociat de avocați;
  - c) denumirea cabinetului avocatului;

- d) datele de contact;
  - e) denumirea "MANDAT";
  - f) numele și prenumele avocatului;
  - g) numărul licenței și data eliberării;
  - h) numărul contractului de asistență juridică și data semnării;
  - i) numărul deciziei coordonatorului Oficiului Teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat și data semnării;
  - j) semnătura avocatului, certificată prin ștampilă;
- 2) pe verso se inserează:
- a) împuternicirile avocatului;
  - a¹) numele și prenumele clientului
  - b) semnătura clientului sau, după caz, a avocatului

La caz, Colegiul a constatat că, cererea de chemare în judecată este semnată în baza mandatului avocațial nr.1422530 din 22 iulie 2019 care conține toate elementele indicate în pct.6 și 8 din hotărârea Guvernului nr. 158 din 28 februarie 2013, atât pe recto cât și pe verso.

Constatările instanței de apel precum că, pe recto mandatului avocatului lipsesc date referitoare la denumirea cabinetului avocatului, fiind indicate doar datele Biroului Asociat de avocați „BAA Lichii” și aplicată ștampila „BAA Lichii” sunt neîntemeiate.

În condițiile art. 29 alin. (1) lit. a) și b) din Legea cu privire la avocatură nr.1260 din 19 iulie 2002 profesia de avocat se exercită, la discreția fiecărui avocat, în una din următoarele forme: cabinet al avocatului și birou asociat de avocați.

Art. 30 alin.(1) prevede că, biroul asociat de avocați este fondat de doi și mai mulți avocați (fondatori ai biroului). Avocații își exercită profesia de sine stătător.

La caz, în mandatul avocatului Sanduleac Diana Seria MA nr. 1422530 din 22 iulie 2019 este indicat Biroului Asociat de avocați „BAA Lichii”, iar la semnătura avocatului este aplicată ștampila biroului dat.

Respectiv, odată ce în mandatul avocatului este indicată forma, birou asociat de avocați, este evident că acesta face parte din cadrul unui birou asociat și nu își exercită profesia de avocat singur, ca să fie completată opțiunea de cabinetul avocatului.

Prin urmare, din mandatul avocațial Seria MA nr. 1422530 din 22 iulie 2019 anexat la fila dosarului 6, rezultă că Haitu Carolina a împuternicit avocatul Sanduleac Diana să o reprezinte în instanța de judecată, în cadrul prezentei acțiuni civile, împuterniciri atestate prin ștampila și semnătura clientului, iar avocatul dispune de împuterniciri de reprezentare în instanța de judecată.

Astfel, avocatul a făcut dovada calității de reprezentant a Carolinei Haitu la depunere cererii de chemare în judecată.

Deci, pentru evitarea încălcării dreptului recurentului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 din CEDO, se impune casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 iulie 2021.

Instanța de recurs menționează că soluția adoptată de instanța de apel prin decizia contestată nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 CEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

Colegiul constată că prin decizia din 01 iulie 2021, instanța de apel, nu s-a expus asupra fondului cauzei, ci prin aplicarea eronată a art. 385 lit. e) din Codul de procedură civilă a scos de pe rol cererea de chemare în judecată depusă de Haitu Carolina din motiv că acesta este depusă de o persoană neîmputernicită, însă în virtutea caracterului devolutiv al apelului instanța de apel era obligată să se expună pe marginea pretențiilor invocate de reclamant.

Or, prevederile 373 alin. (2) din Codul de procedură civilă stipulează că, în limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că instanța de apel a scos de pe rol cererea de chemare în judecată depusă de către Haitu Carolina din motiv că acesta este depusă de o persoană neîmputernicită, nu a examinat și nu s-a expus asupra fondului cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și de a trimite cauza în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond, în același complet de judecată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Haitu Carolina, reprezentată de avocatul Sanduleac Diana.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 01 iulie 2021 adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Haitu Carolina împotriva lui Haitu Mihail cu privire la intrarea și ieșirea din țară pentru stabilirea domiciliului fără acordul tatălui și se trimite cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic

Dumitru Mardari